

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Елисавета Борисова Вълчинова-Чендова, д.н.,
преподавател в Нов български университет, Департамент „Музика“,
професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

върху научните трудове

за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност професор,
по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство
(съвременни музикални практики, музикална комуникация),
обявен в Държавен вестник бр. 59/04.08.2015
с единствен кандидат: доц. д-р Милена Георгиева Шушулова-Павлова

I. ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА (ТВОРЧЕСКА) ДЕЙНОСТ И РЕЗУЛТАТИ

1.1. Основният труд, който представя като кандидат по конкурса за професор доц. д-р Милена Георгиева Шушулова-Павлова е **книгата „Музика и публики. Нови концепции за отвореност“ (София: НБУ, 2015. 512 стр. ISBN 9789545358586).** Тя е посветена на актуални съвременни музикални практики и музикалнокомуникационни процеси, посочени като научно-предметна област по конкурса.

Самото заглавие на изследването заявява авторските намерения да бъде коментиран фундаменталният за музикалното изкуство проблем за комуникацията. Музиката е комуникация и през тази призма са разгледани актуални процеси и съвременни музикалнокултурни практики в сферата на т.нар. „класическа“ или „художествена“ музика, т.е. не в популярната и комерсиалната музика, а в изкуството, което се определя и като „голямата музика“ (в българската музикална наука терминът е в основата на текстовете на проф. Димитър Христов). Опирайки се на сериозна литература, пряко или

косвено свързана с темата – посочени са 171 заглавия на български език, 72 на латиница, 39 интернетсайта и енциклопедии, както и на вече богат собствен опит, изграден в реализирането на множество успешни концертни и други проекти в департамент „Музика“ (на тази дейност на кандидатката ще се спра специално), – доц. д-р Милена Георгиева Шушулова-Павлова очертава теоретичното поле на своето изследване като формулира и разглежда многостранно няколко важни проблема. Те са свързани с дигиталния обрат, с ролята на социалните медии, с публичния интерес, с анализа на самата публиката и др. Разгледани са като социалнокултурни феномени с огромно психологическо въздействие, формиращи нови практики и нови публикации. Новите практики са свързани с различни сфери, като специално е акцентирано на съвременното музикално образование и на младежката публика. Казано накратко, изследването е актуално като тема, единствено по рода си в съвременната музикална наука у нас – коректно въведената научна литература от български автори въвежда съществуващите няколко изследвания, посветени на отделни проблеми от музикалния комуникационен процес (тук ще посоча на първо място двете книги на проф. Димитър Христов – „Композиторът и общественото съзнание. За третата музикална практика“, 1975 и „Фундаментални предпоставки на композиторското въображение. Към ситуацията в началото на ХХ век“, 2009).

Трудът се откроява със своята мащабност. В текста успешно се съчетават различни научни подходи, които съответстват на многозначната същност на проблема. Новите перспективи, изследователски подходи и интерпретации са разработени в контекста на Пъблик релейшънс. Изследователско поле и конкретно съвременната ситуация в България са очертани още във въведената терминологична рамка. Понятията култура, изкуства и музика, отношенията личност, общество и цивилизация, култура и цивилизация, социокултурни ценности и изкуства са формулирани, разгледани и полемизирани чрез множество връзки, разкриващи различни

музикалнокомуникационни процеси, като в центъра са приоритетните политики за обособяване, възпитаване, подкрепа и образование на нови музикални публики, и утвърждаването на добри практики в световен контекст и конкретно в България. Основни за изследването са направената от нея анкета и задълбоченият ѝ анализ.

Като обобщение ще изтъкна, че основните задачи, които си поставя доц. д-р Милена Георгиева Шушулова-Павлова в изследването, са убедително изпълнени. Тематично и като научен резултат текстът убедително отговаря на изискванията, необходими за хабилитационен труд по тази процедура. Текстът е диалогичен, насочен е към различни читателски аудитории и това е още едно негово достойнство.

1.2. Публикации, направени след назначаването на академичната длъжност „доцент“

Доц. д-р Милена Георгиева Шушулова-Павлова е назначена на академичната длъжност „доцент“ през 2008 г. В посочения списък за конкурса за професор тя е приложила общо 63 публикации (у нас и в чужбина): 1 електронна студия (93 стр.); 12 научни статии и публикувани доклада, 6 непубликувани доклада, статии в специализиран и друг периодичен печат и интернетсайтове (43), рецензии (4), становища (7), отзив.

Те са посветени на различни по-общи и конкретни аспекти на темите: музика и публики, музика и комуникация, журналистика и пиар, стратегии за създаване на нови музикалнообразователни практики; нови възможности в полето на електронните медии и музиката; проблеми на педагогиката и обучението по музика в началното, средното и висшето образование; организацията и реализацията на музикални събития; композиторски изяви, интерпретация и др. Текстовете ѝ са поместени в тематични сборници (след рецензиране, с редколегия), в сп. „Музикални хоризонти“ (специализирана периодика). Прави впечатление активното ѝ участие на научни форуми, на които поставя в дискусийна среда авторските си тези, свързани с темите

„музика и публики“, „музика и образование“ и т.н. Като потвърждение за интереса на аудиторията към нейните текстове ще посоча участието ѝ на Научната конференция с международно участие „Нови идеи в музикознанието 2012“ и последвалата интересна и градивна дискусия.

1.3. Цитирания

В предоставената справка (анализ на цитирания СА-15-2015, изготвен от библиотеката на НБУ в София) са посочени 6 цитирания (6 отделни позовавания на 5 публикации от доц. д-р Милена Шушулова; 2 от тези цитирания са след придобиването на званието доцент) от автори и авторски колективи, а именно от: Ромео Смилков; Боряна Миролескова; Миглена Ценова-Нушева; Росица Драганова, Роксана Богданова, Стефан Хърков и Веселка Стамболиева. Тази справка включва само няколко издания и не дава реална картина, те са много повече (при хуманитаристите сериозен проблем е липсата на база данни с цитирания, за разлика от точните науки).

1.4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката

Работата на доц. д-р Милена Шушулова-Павлова респектира с посочения брой проекти – приложни, както и с изследователски и/или творчески характер (общо 191). Участието ѝ е като ръководител, мениджър, продуцент и организатор. Сред тях са престижни концертни изяви, майсторски курсове и други, както и ежегодната научна конференция за докторанти и постдокторанти с международно участие „Млад научен форум за музика и танц“ и организацията на издаването на отразяващия я ежегоден сборник с доклади и резюмета (и на английски език). Проектите са успешно защитени и подкрепени както от фондове на НБУ (редица от проектите са стратегически за университета), така и от външни за университета институции като Национален фонд Култура, Програма „Култура“ на Столична община и др. Справката посочва и участието ѝ като преподавател и/или организатор, мениджър, продуцент в над 250 проекта в рецензирания период.

II. УЧЕБНА И ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

2.1. Аудиторна и извънаудиторна заетост, работа в електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ", осигуряване на студентски практики и стажове, работа със студенти и докторанти

Предоставената справка убедително представя активността на кандидатката. Нормата за качване на учебни материали в електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ" е изпълнена. Има и допълнителна активност. През отчетния период е научен ръководител на двама докторанти, чието отчисляване предстои.

2.2. Лекционна дейност

От учебната 2012-2013 година доц. д-р Милена Шушулова-Павлова редовно води лекции в курсове от ДП „Музика“, средно по 60 часа на семестър. Била е научен ръководител на 3-ма студенти (1 бакалавър и 2-ма магистри) и е участвала като член или председател в 151 комисии на 147 студенти. Средната оценка от студентите за удовлетвореността от курсове ѝ през атестирания период е отличен 4,70.

III. АДМИНИСТРАТИВНА И ОБЩЕСТВЕНА ДЕЙНОСТ

3.1. Участие в колективни органи на управление на НБУ

През рецензирания период доц. д-р Милена Шушулова-Павлова е директор на програми и ръководител на департамент „Музика“ (от 2008 досега). Работи активно за разработването, преустройството, подобряването, промяната и усъвършенстването на програмите по музика – бакалавърска, магистърски и докторска, както и в акредитацията на програмите, които са получили високи оценки от НАОА. Вече 5 години департаментът е на едно от първите места в НБУ, радва се и на високо признание и в страната, а и в чужбина. През периода 2008 – 2015 в докторска програма „Музика“ се обучават 69 докторанти. Направена е успешна акредитация на програмата с

отлична оценка от НАОА, като в момента е в ход процедура за подновяване на акредитацията на докторската програма.

3.2. Обществена активност

Като ръководител на департамент „Музика“ за периода 2008 – 2015 организира и ръководи 73 съвета. Член е и участва редовно в Академичните съвети на НБУ, както и на Комисията по качество на НБУ.

Отново ще посоча Научната конференция за докторанти и постдокторанти с международно участие „Млад научен форум за музика и танц“. Продължаваща делото на проф. Димитър Христов, д.н., доц. д-р Милена Шушулова-Павлова оглавява екипа, подготвящ и реализиращ успешното й провеждане, както и навременното отпечатване на сборника с доклади. Привлечена от нея, самата аз с готовност се включвам в тази дейност.

Решаващ е приносът й за създаването и изграждането на Фонд „Академичен оркестър на НБУ“, на Фонд „Семинари за изпълнителско майсторство на гост-професори и концерти към тях“ към НБУ и на Тонрежисьорско студио – УПИЗ към БФ на НБУ.

Изнасяла е и лекции към Центъра за учебителни ресурси, на тема „Как се организира събитие в НБУ, което да е ефективно?“.

Престижни и градивни са обществените й дейности: Председател на дружество „Педагози-музиканти“ към Съюза на българските музикални и танцови дейци и на Обществения съвет по култура и образование към Столична община по покана на кмета на София – г-жа Йорданка Фандъкова.

Активен член е на секция „Музиколози“ при Съюза на българските композитори.

3.3. Привличане на студенти в програмата

Доц. д-р Милена Шушулова-Павлова е основен двигател в кандидат-студентските кампании, организира и участва в срещи-разговори с кандидат-студенти в София и в много градове в страната, популяризира дейността на НБУ и департамента чрез участия в печатни и електронни медии.

IV. ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ ОТ КАНДИДАТА

Познавам доц. д-р Милена Шушулова от около 10 години: през времето, когато бях привлечена като хоноруван преподавател, а от март 2010 и като щатен преподавател в Департамента, от научни форуми, както и от секция „Музиколози“ в СБК. Тя се отличава със своята диалогичност и колегиалност, с инициативност, с готовност да поема различни отговорности въпреки голямата си натовареност. Студентите я уважават и обичат. Като ръководител на департамента успява да поддържа добра и гравивна работна среда.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Участието на доц. д-р Милена Георгиева Шушулова-Павлова, единствен кандидат в този конкурс за заемане на академичната длъжност професор по професионално направление 8.3. музикално и танцово изкуство (съвременни музикални практики, музикална комуникация), е убедително. Предлагам да бъде допусната до избор от Академичния съвет на НБУ.

София, 11 ноември 2015 г.

Подпис: